

Energetický regulační úřad

Ing. Alena Vitásková
předsedkyně

Č. j.: 03503-11/2013-ERU

V Jihlavě dne 9. září 2013

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti ČEZ Prodej, s.r.o., IČ: 27232433, se sídlem Duhová 1/425, 140 53 Praha 4 (dále též „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu pod č. j.: 03503-7/2013-ERU (sp. zn.: KO-03503/2013-ERU) ze dne 9. května 2013, kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), a § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, uložil společnosti ČEZ Prodej, s.r.o., opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu podle výroku I. tohoto rozhodnutí, spočívající v povinnosti opravit předmětné ceníky uvedené ve výroku I. tohoto rozhodnutí tak, aby v souladu s ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách obsahovaly konečnou nabídkovou cenu, a následně je zveřejnit na internetových stránkách společnosti ČEZ Prodej, s.r.o., a to ve lhůtě 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a dále pokutu ve výši 60 000 Kč a povinnost úhrady nákladů řízení ve výši 1 000 Kč, za spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), kterého se dopustila tím, že v rozporu s § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách při výkonu licencované činnosti nesplnila svou povinnost poskytnout informaci spotřebiteli při nabídce a prodeji elektřiny a zemního plynu tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny nebo zemního plynu tím, že konečné nabídkové ceny elektřiny pro kategorii „domácnost“ nebyly v cenících produktových řad Comfort, eTarif, Basic_SP a Universal 24 účinných od 1. ledna 2013 pro všechna distribuční území umístěných na internetových stránkách společnosti ČEZ Prodej, s.r.o., do dne vydání tohoto rozhodnutí vůbec uvedeny, konečné ceny elektřiny pro kategorii „domácnost“ nebyly v cenících produktové řady ČEZ FIX účinných od 1. října 2012 do 14. dubna 2013 pro všechna distribuční území umístěných do 14. dubna 2013 na internetových stránkách společnosti ČEZ Prodej, s.r.o., vůbec uvedeny, konečné ceny elektřiny pro kategorii „domácnost“ byly v cenících produktových řad Comfort a eTarif účinných od 1. ledna 2013 pro distribuční území společnosti ČEZ Distribuce, a.s., umístěných na internetových stránkách společnosti ČEZ Prodej, s.r.o., do dne vydání tohoto rozhodnutí uvedeny bez celkové pevné ceny za měsíc a měsíčního platu za rezervovaný příkon podle jmenovité proudové hodnoty hlavního jističe před elektroměrem, konečné ceny elektřiny pro kategorii „domácnost“ nebyly

v cenících produktových řad Měsíc a Kvartál umístěných na internetových stránkách společnosti ČEZ Prodej, s.r.o., do dne vydání tohoto rozhodnutí vůbec uvedeny, konečné ceny zemního plynu pro kategorii „domácnost“ nebyly v cenících produktové řady Atraktiv účinných od 1. října 2012 do 28. února 2013 pro všechna distribuční území umístěných na internetových stránkách společnosti ČEZ Prodej, s.r.o., do dne 28. února 2013 vůbec uvedeny, čímž porušila povinnost označit své produkty ve zveřejňovaných cenících konečnou nabídkovou cenou, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, tak, aby měl spotřebitel možnost seznámit se s cenou před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny a zemního plynu, jsem jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, rozhodla takto:

Rozklad společnosti ČEZ Prodej, s.r.o., IČ: 27232433, se sídlem Duhová 1/425, 140 53 Praha 4, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu pod č. j.: 03503-7/2013-ERU ze dne 9. května 2013, zamítám a napadené rozhodnutí potvrzuji.

Odůvodnění:

Dne 8. dubna 2013 zahájil Energetický regulační úřad ve smyslu § 46 správního řádu v návaznosti na § 18 odst. 1 písm. b) energetického zákona a § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu ve smyslu § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách, kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že nesplnil povinnost vyplývající z § 13 odst. 2 písm. a) téhož zákona. Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly zahájené dne 1. února 2013 podle § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Kontrola byla provedena na základě pověření Úřadu vedeného pod č. j. 01142-2/2013-ERU ze dne 1. února 2013 vydaného ve smyslu ust. § 9 téhož zákona. Kontrolu zahájil kontrolní orgán na základě vlastního podnětu. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 03503-1/2013-ERU dne 8. dubna 2013 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu § 36 správního řádu. Účastník řízení svého práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení ani nenavrl žádné další důkazy. Správní orgán převzal do správního spisu dne 10. dubna 2013 kontrolní spis sp. zn. KO-01142/2013-ERU, o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 03503-3/2013-ERU. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z kontrolního spisu za zcela dostačující a sám z moci úřední další dokazování v průběhu správního řízení nedoplňoval. Dne 19. dubna 2013 provedl správní orgán dokazování mimo ústní jednání, o čemž sepsal protokol č. j. 03503-5/2013-ERU. O této skutečnosti byl účastník řízení s dostatečným předstihem dne 15. dubna 2013 vyrozuměn oznámením o dokazování č. j. 03503-4/2013-ERU zasláným dne 12. dubna 2013. Dokazování proběhlo tak, že se oprávněná úřední osoba seznámila s listinami obsaženými ve spisu. Dne 19. dubna 2013 pak správní orgán zaslal účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 03503-6/2013-ERU, které mu bylo doručeno dne 22. dubna 2013. V něm správní orgán informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu

o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, než bude rozhodnutí ve věci vydáno. Účastník řízení této možnosti nevyužil a žádné vyjádření správnímu orgánu nezaslal. Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a s ohledem na to, že se účastník řízení nevyjádřil k podkladům řízení ani nenavrhl provedení dalších důkazů a neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, jenž měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

Rozhodnutím pod č.j.: 03503-7/2013-ERU ze dne 9. května 2013, doručeným účastníku řízení dne 10. května 2013, uznal Energetický regulační úřad účastníka řízení vinným ze spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách, za nějž mu uložil pokutu ve výši 60 000 Kč.

Energetický regulační úřad konstatoval, že účastník řízení je právnickou osobou a zároveň obchoduje se zemním plynem a elektřinou. Z uvedeného tedy vyplývá, že vůči svým odběratelům vystupuje účastník řízení jako prodávající. V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách v návaznosti na porušení povinnosti stanovené v ust. § 13 odst. 2 téhož zákona, a to konkrétně povinnosti uvedené v písmenu a) tohoto ustanovení (tedy ve vztahu k informační povinnosti, kterou je prodávající povinen bezpodmínečně dodržovat a plnit, a to tím způsobem, že při nabídce a prodeji zboží musí poskytnout spotřebiteli informaci, aby měl možnost seznámit se s úplnou a pravdivou cenou nabízeného zboží před jednáním o koupi zboží). Správní orgán vyvodil, že cenou se u výrobků rozumí konečná nabídková cena, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky. Správní orgán prvního stupně rovněž uvedl, že účastník řízení do dne vydání rozhodnutí nikterak nereagoval na skutečnosti zjištěné v rámci kontroly a nezveřejnil konečné nabídkové ceny elektřiny pro kategorii „domácnost“ pro všechna distribuční území pro produktové řady Comfort, eTarif, Basic_SP a Universal 24 v cenících účinných od 1. ledna 2013 umístěných na jeho internetových stránkách, neboť v cenících byla uvedena pouze cena silové elektřiny ve vysokém a nízkém tarifu a pevná cena za měsíc. Nadto účastník řízení vůbec nezveřejnil konečné nabídkové ceny elektřiny pro kategorii „domácnost“ pro všechna distribuční území pro produktovou řadu ČEZ FIX v ceníku účinném od 1. října 2012 do 14. dubna 2013 umístěném na jeho internetových stránkách, neboť v ceníku byla uvedena pouze cena silové elektřiny ve vysokém a nízkém tarifu a pevná cena za měsíc. Správní orgán konstatoval, že účastník řízení do dne vydání rozhodnutí nikterak nereagoval na skutečnosti zjištěné v rámci kontroly a nezveřejnil konečné nabídkové ceny elektřiny pro kategorii „domácnost“ pro distribuční území společnosti ČEZ Distribuce, a. s., pro produktové řady Comfort a eTarif v cenících účinných od 1. ledna 2013 umístěných na jeho internetových stránkách bez celkové pevné ceny za měsíc a měsíčního platu za rezervovaný příkon podle jmenovité proudové hodnoty hlavního jističe před elektroměrem. Rovněž účastník řízení nezveřejnil konečné nabídkové ceny elektřiny pro kategorii „domácnost“ pro produktové řady Měsíc a Kvartál v cenících umístěných na jeho internetových stránkách a v neposlední řadě taktéž nezveřejnil konečné nabídkové ceny zemního plynu pro kategorii „domácnost“ pro všechna distribuční území pro

produktovou řadu Atraktiv v ceníku účinném od 1. října 2012 do 28. února 2013 umístěném na jeho internetových stránkách, neboť v ceníku byla uvedena pouze cena za odebraný zemní plyn a stálý měsíční plat. Správní orgán prvního stupně tak měl za prokázané, že byly ze strany účastníka řízení naplněny formální znaky správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách, přičemž se zabýval i otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu, přičemž k tomu uvedl, že jednáním účastníka řízení byl ohrožen zájem společnosti i Úřadu jakožto regulátora na ochraně spotřebitele tak, aby mu byly poskytnuty dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží a on se tak mohl na základě své svobodné vůle a v nejlepším přesvědčení na základě úplných a pravdivých informací rozhodnout, zda vstoupí do smluvního vztahu s daným obchodníkem či nikoliv. Účastník řízení mohl dle názoru správního orgánu prvního stupně svým jednáním uvést v omyl své současné i potenciální zákazníky – spotřebitele. Správní orgán podotkl, že otázka zveřejňování cen je velmi zásadní jak z hlediska rozhodování spotřebitele, tak také z hlediska nastavení jasných a transparentních pravidel hospodářské soutěže na trhu s energiemi, neboť spotřebiteli musí být umožněno učinit kvalifikované a svobodné rozhodnutí o tom, zda setrvá ve stávajícím smluvním vztahu s dodavatelem energií nebo zda přejde k dodavateli jinému, přičemž zveřejňování cen v cenících je jednoznačně jedním ze zásadních kritérií, kterými se spotřebitel řídí, a pokud není uváděná cena v cenících konečnou nabídkovou cenou, nemůže spotřebitel jednoduchým způsobem ceny nabízené různými dodavateli porovnat a případně se rozhodnout pro změnu dodavatele. Správní orgán rovněž poukázal na dlouhodobý charakter smluvních vztahů v energetických odvětvích, zvláště v případě vztahu dodavatel – spotřebitel, přičemž je dle názoru správního orgánu prvního stupně velice žádoucí, aby měl spotřebitel k dispozici veškeré nutné údaje vztahující se k uvedené transakci. Správní orgán tak měl za prokázané, že došlo k naplnění materiální stránky správního deliktu uvedeného v ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách. Správní orgán se také zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 17 odst. 1 zákona o cenách, tedy že by účastník řízení za správní delikt neodpovídal, přičemž dospěl k závěru, že nenastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty. Při stanovení výše pokuty přihlížel správní orgán ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména pak přihlížel k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. Při stanovení výše pokuty správní orgán prvního stupně přihlédl taktéž k osobě pachatele, zejména k jeho majetkovým poměrům.

Dne 24. května 2013 obdržel Energetický regulační úřad rozklad účastníka řízení, v němž navrhl, aby předsedkyně Energetického regulačního úřadu podle § 152 odst. 5 písm. a) správního řádu rozkladu v plném rozsahu vyhověla a napadené rozhodnutí v celém rozsahu zrušila a řízení zastavila, příp. věc vrátila k novému projednání Energetickému regulačnímu úřadu. Dle účastníka řízení je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť z rozhodnutí nelze poznat, co je účastníkovi řízení konkrétně vytýkáno. Dle účastníka řízení nelze konečnou cenu elektřiny a plynu s ohledem na řadu neznámých (proměnných) faktorů stanovit. V případě pevných měsíčních plateb se jedná o platby nezávislé na skutečné spotřebě, jejich celoroční výši tak lze vyčíslit, v případě plateb za odebrané množství elektřiny je vyčíslení s ohledem na neznámou výši spotřeby ve VT a NT vyloučeno. Účastník řízení

nadto nesjednává regulovanou cenu elektřiny, nemůže tak v tomto směru činit žádné úkony směřující k cenové nabídce. Účastník řízení v rozkladu dále uvádí, že je absurdní, aby regulovaná cena elektřiny byla povinnou součástí ceníků elektřiny, neboť v takovém případě by byl účastník řízení nucen tyto ceníky při každé změně regulované ceny elektřiny měnit. Pokud by navíc došlo ke zvýšení ceny elektřiny, měl by zákazník dle § 11a odst. 3 energetického zákona možnost odstoupit od smlouvy o dodávce elektřiny. Účastník řízení zdůraznil, že jeho ceníky zahrnují jak cenu elektřiny bez daně z přidané hodnoty, tak cenu včetně této daně. Dle účastníka řízení je pro zákazníka nejpřehlednější a nejvýhodnější, pokud se porovnávají pouze ceny silové elektřiny či ceny za odebraný plyn. Účastník řízení dále napadal nepřiměřenou výši pokuty s ohledem na závažnost vytýkaného jednání a jeho potenciální škodlivý dopad na zákazníky.

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Podle § 89 odst. 2 správního řádu posuzuje odvolací správní orgán soulad správního řízení a napadeného rozhodnutí s právními předpisy v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

Co se týče úvahy účastníka řízení, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť z něj nelze poznat, co je účastníkovi řízení konkrétně vytýkáno, nepovažují tuto námitku účastníka řízení za důvodnou. Správní orgán prvního stupně uvedl již ve výroku napadeného rozhodnutí přesný popis skutku tak, jak nastal, když uvedl, že konečné nabídkové ceny elektřiny pro kategorii „domácnost“ nebyly v cenících produktových řad Comfort, eTarif, Basic_SP a Universal 24 účinných od 1. ledna 2013 pro všechna distribuční území umístěných na internetových stránkách společnosti ČEZ Prodej, s.r.o., do dne vydání tohoto rozhodnutí vůbec uvedeny, konečné ceny elektřiny pro kategorii „domácnost“ nebyly v cenících produktové řady ČEZ FIX účinných od 1. října 2012 do 14. dubna 2013 pro všechna distribuční území umístěných do 14. dubna 2013 na internetových stránkách společnosti ČEZ Prodej, s.r.o., vůbec uvedeny, konečné ceny elektřiny pro kategorii „domácnost“ byly v cenících produktových řad Comfort a eTarif účinných od 1. ledna 2013 pro distribuční území společnosti ČEZ Distribuce, a.s., umístěných na internetových stránkách společnosti ČEZ Prodej, s.r.o., do dne vydání rozhodnutí uvedeny bez celkové pevné ceny za měsíc a měsíčního platu za rezervovaný příkon podle jmenovité proudové hodnoty hlavního jističe před elektroměrem, konečné ceny elektřiny pro kategorii „domácnost“ nebyly v cenících produktových řad Měsíc a Kvartál umístěných na internetových stránkách společnosti ČEZ Prodej, s.r.o., do dne vydání tohoto rozhodnutí vůbec uvedeny a taktéž konečné ceny zemního plynu pro kategorii „domácnost“ nebyly v cenících produktové řady Atraktiv účinných od 1. října 2012 do 28. února 2013 pro všechna distribuční území umístěných na internetových stránkách společnosti ČEZ Prodej, s.r.o., do dne 28. února 2013 vůbec uvedeny.

Správní orgán rovněž uvedl, že porušením povinnosti označit své produkty ve zveřejňovaných cenících konečnou nabídkovou cenou, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, se účastník řízení dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách. Ke stejným závěrům správní orgán prvního stupně dospívá rovněž i v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Nelze se tak ztotožnit ani se závěrem účastníka řízení, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí nelze vyčíst konkrétní výtky k obsahu zveřejněných ceníků, ani to, co si Energetický regulační úřad v daném případě pod pojmem konečné

nabídkové ceny představuje. Správní orgán prvního stupně na několika místech rozhodnutí (tedy i mimo samotný výrok) zmiňuje definici konečné nabídkové ceny. Příkladem lze uvést např. str. 8 napadeného rozhodnutí, kde správní orgán uvedl, že z dotčeného ustanovení (myšleno ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách) vyplývá, že cenou se u výrobků rozumí konečná nabídková cena, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky. Není tedy chybou správního orgánu prvního stupně, že účastník řízení nebyl schopen dostatečně rozumět danému rozhodnutí, neboť rozhodnutí plně vyhovuje dikci ust. § 68 odst. 2 a 3 správního řádu, dle kterých se ve výrokové části uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků podle § 27 odst. 1 správního řádu. Ve výroku I. napadeného rozhodnutí je účastník řízení identifikován, je identifikováno ustanovení zákona o cenách, v rozporu se kterým účastník řízení jednal, dále je uveden přesný popis ceníků a jejich chybějících částí, a rovněž je uveden delikt, kterého se účastník řízení dopustil. Výrok správního orgánu prvního stupně tak dostal požadavku na srozumitelnost a určitost výroku rozhodnutí. Co se týče náležitostí odůvodnění, dle správního řádu se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Všechny tyto náležitosti napadené rozhodnutí obsahuje.

K námitce účastníka řízení, že se lze pouze domnívat, v čem spatřuje Energetický regulační úřad nedostatky ceníků (příčemž uvádí, že nedostatek lze spatřovat v tom, že v cenících je uvedena pouze cena silové elektřiny), pouze uvádím, že nedostatky ceníků lze spatřovat právě v tom, že účastník řízení v cenících neuvedl konečnou cenu, která by obsahovala všechny daně, cla a poplatky. Cenu elektrické energie tvoří čtyři základní složky: cena za silovou elektřinu, cena za dopravu, daň z elektřiny a daň z přidané hodnoty. Cena za dopravu elektřiny je stanovena cenovým rozhodnutím Energetického regulačního úřadu a člení se na cenu za distribuci, cenu systémových služeb, cenu na podporu výkupu elektřiny a cenu za činnost zúčtování OTE. Analogickou strukturu má cena za zemní plyn, jejíž regulovaná složka se člení na cenu za distribuci a cenu za služby OTE. Kategorie domácnost neodvádí daň ze zemního plynu.

Ceníky elektřiny pro zákazníky kategorie „domácnost“ produktových řad Comfort, eTarif, Exclusive, Basic, Basic_SP, Universal 24 účinné ode dne 1. ledna 2013, ceník elektřiny pro zákazníky kategorie „domácnost“ produktové řady ČEZ FIX účinný ode dne 1. října 2012, ceníky zemního plynu pro zákazníky kategorie „domácnost“ produktových řad Comfort, Praktik, eTarif, eTarif Plyn Plus účinné ode dne 1. ledna 2013, ceník zemního plynu pro zákazníky kategorie „domácnost“ produktové řady Atraktiv účinný ode dne 1. října 2012, ceníky týkající se produktových řad Měsíc a Kvartál pro zákazníky kategorie „domácnost“, které jsou součástí kontrolního spisu, obsahují konkrétně:

- u produktových řad Comfort, eTarif, Basic_SP a Universal 24 (ceníky elektřiny pro kategorii domácnost) pouze cenu silové elektřiny ve vysokém a nízkém tarifu a pevnou cenu za měsíc,
- u produktové řady ČEZ FIX (ceník elektřiny pro kategorii domácnost) pouze cenu silové elektřiny ve vysokém a nízkém tarifu a pevnou cenu za měsíc,

- u produktových řad Comfort a eTarif (ceníky elektřiny pro kategorii domácnost) pro distribuční území ČEZ Distribuce konečnou cenu uvedenou bez celkové pevné ceny za měsíc a měsíčního platu za rezervovaný příkon podle jmenovité proudové hodnoty hlavního jističe před elektroměrem,
- u produktových řad Měsíc a Kvartál (ceníky elektřiny pro kategorii domácnost) pouze postup stanovení ceny silové elektřiny a cenových indexů silové elektřiny,
- u produktové řady Atraktiv (ceník zemního plynu pro kategorii domácnost) pouze cenu za odebraný zemní plyn a stálý měsíční plat.

Z prostého srovnání jednotlivých složek ceny energetických komodit s ceníky je evidentní, že nejsou úplné, neboť neobsahují regulované složky ceny u elektřiny ani plynu. Konkrétně:

- ceníky produktových řad Comfort , eTarif, Basic_SP a Universal 24 (ceníky elektřiny pro kategorii domácnost) neobsahovaly cenu za dopravu elektřiny a daň z elektřiny,
- ceník produktové řady ČEZ FIX (ceník elektřiny pro kategorii domácnost) neobsahoval cenu za dopravu elektřiny a daň z elektřiny,
- ceníky produktových řad Comfort a eTarif (ceníky elektřiny pro kategorii domácnost) pro distribuční území ČEZ Distribuce neobsahovaly celkovou cenu za dopravu (ceny uvedeny bez celkové pevné ceny za měsíc a měsíčního platu za rezervovaný příkon podle jmenovité proudové hodnoty hlavního jističe před elektroměrem) a daň z elektřiny,
- ceníky u produktových řad Měsíc a Kvartál (ceníky elektřiny pro kategorii domácnost) neobsahují cenu za silovou elektřinu, cenu za dopravu, daň z elektřiny a daň z přidané hodnoty,
- ceník u produktové řady Atraktiv (ceník zemního plynu pro kategorii domácnost) neobsahoval cenu za dopravu (celkovou včetně regulované složky ceny).

Z výše uvedeného je tedy zjevné, že účastníkem řízení zveřejněné a účinné ceníky neobsahovaly všechny složky ceny, tedy účastník řízení nenaplnil svou zákonnou povinnost označit své produkty ve zveřejňovaných cenících konečnou nabídkovou cenou, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky.

Co se týče účastníkovy námitky, že způsob stanovení cen elektřiny je specifickým oproti stanovení cen běžného zboží a že požadavky kladené na označení běžného zboží nejsou v případě těchto komodit použitelné, nemohu se bez dalšího s touto námitkou ztotožnit. Dle zákona o cenách je prodávající (tedy i obchodník s elektřinou nebo zemním plynem) povinen při nabídce a prodeji zboží poskytnout informaci spotřebiteli tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží, pokud tento zákon nestanoví jinak, a to označit zboží cenou, kterou uplatňuje v okamžiku nabídky a vztaženou k prodávávanému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám, zpřístupnit na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků, či zpřístupnit tuto cenu jiným přiměřeným způsobem, nelze-li označit zboží cenou výše uvedenými způsoby. Preferovanými formami zveřejnění ceny dle zákona

o cenách je označení zboží cenovkou nebo zpřístupnění ceny ceníkem. Jiným přiměřeným způsobem se ceny zveřejňují za podmínky, že nelze jeden z preferovaných způsobů použít. I pro dodávky elektřiny a plynu lze úplný a přehledný ceník vypracovat. Vzhledem k tomu, že cena za dopravu elektřiny a plynu se liší pro jednotlivé provozovatele distribuční soustavy, vypracovává většina dodavatelů energetických komodit ceníky pro různá distribuční území, což byl ostatně i případ účastníka řízení. Neztotožňuji se tedy ani s názorem účastníka řízení, že konečnou cenu určenou jedinou konečnou nabídkovou cenou nelze s ohledem na řadu neznámých faktorů (proměnných) stanovit. Jak bylo řečeno již výše, cena elektřiny je složena z několika částí (jak ostatně připouští i účastník řízení z částí fixních a proměnných). Je nicméně s podivem, že účastník řízení ve většině případů nestanovil právě složku fixní (tedy položku ceny za dopravu či daň z elektřiny). V tomto ohledu připouštím, že i cena za dopravu se různí, a to podle jmenovité proudové hodnoty hlavního jističe před elektroměrem a distribuční sazby, avšak zná-li účastník řízení jednotlivé hodnoty, není problém do konečné ceny elektřiny zahrnout stálý měsíční plat a měsíční plat za rezervovaný příkon podle jmenovité proudové hodnoty hlavního jističe před elektroměrem. Ostatně náznak správného postupu lze spatřovat u ceníku produktové řady Comfort (ceníky elektřiny pro kategorii domácnost) pro distribuční území ČEZ Distribuce, kde je informace o ceně za distribuci obsažena, avšak výpočet konečné ceny ji nereflektuje, stejně jako nereflektuje pevnou cenu za obchod za měsíc. Účastník řízení tak mylně namítá, že by nebylo možné označit zákazníkovi cenu za elektřinu a plyn jedinou konečnou cenou. Lze tak uzavřít, že jediná konečná cena je pro každý typ zákazníka (v závislosti na jeho jističi a tarifu jiná) možná (ostatně i jiné společnosti na trhu kompletní ceníky zveřejňují). Nejedná se ovšem o výpočet konečné ceny v závislosti na spotřebě, jak se domnívá účastník řízení, ale o jednotkovou cenu (za kWh nebo MWh). Zákon o cenách ukládá povinnost zveřejňovat konečnou cenu, nikoli zpřístupňovat veškeré podklady, ze kterých je zákazník nucen si konečnou cenu dodávky elektřiny nebo plynu dopočítat.

Co se týče námítky, že účastník řízení regulovanou cenu nesjednává a na stanovení této ceny nemá žádný vliv a nemůže tedy činit žádné kroky směřující k cenové nabídce, pouze uvádím, že pokud uzavírá účastník řízení se svými zákazníky smlouvy o sružených dodávkách elektřiny nebo plynu, jejíž součástí je i cena za distribuci (která tvoří konečnou cenu hrazenou zákazníkem), vztahuje se jeho informační povinnost i na tuto část ceny. Jak bylo uvedeno již výše, účastník řízení má, jakožto obchodník s elektřinou a plynem, povinnost označit své produkty ve zveřejňovaných cenících konečnou nabídkovou cenou, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky. Pokud bychom nadto připustili argumentaci účastníka řízení, pak i daň z elektřiny a daň z přidané hodnoty nestanovuje účastník řízení sám, nemá na ně vliv a neměl by je tak uvádět ve svých cenících, přesto je v některých cenících správně uvedl. Námítka účastníka řízení je tak poněkud účelová.

Ve vztahu k tomu, že účastník řízení uzavírá jak smlouvy o sružených službách dodávky elektřiny, tak i smlouvy na prostou dodávku elektřiny, se domnívám, že toto je otázkou pouze grafického rozčlenění ceníků tak, aby bylo zákazníkovi, který nakupuje pouze silovou energii jasné, že se na něj poplatky za distribuci nevztahují. Naopak, pokud u zákazníka, který má v úmyslu uzavřít smlouvu o sružených službách dodávky elektřiny

promine cenu za distribuci, může tímto uvést zákazníka v omyl, neboť jedna část ceny není v konečné ceně uvedena.

K námitce účastníka řízení, že by uvádění regulované části ceny mohlo zapříčinit odstoupení od smlouvy v souladu s § 11a odst. 3 energetického zákona je třeba uvést, že podle dotčeného ustanovení je zákazník oprávněn bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy pouze v případě, zvýší-li se cena za dodávku elektřiny nebo plynu nebo změní-li jiné smluvní podmínky. Cenou za dodávku elektřiny se přitom rozumí cena za silovou elektřinu, a nikoliv za regulovanou část ceny elektřiny. Námitka účastníka řízení tak není důvodná.

Účastník řízení v neposlední řadě namítá také otázku změn daňové sazby, přičemž touto odůvodňuje své závěry ve vztahu ke konečné ceně obsahující všechny daně, cla a poplatky. Dle účastníka řízení v případě daně z přidané hodnoty, jakož i v případě daně z elektřiny s ohledem na nepredikovatelnost vývoje daňových sazeb platí, že nelze uvést definitivní, konečnou cenu (dle účastníka řízení např. konečnou cenu elektřiny) s uvedením daně z přidané hodnoty, nýbrž se může jednat pouze o orientační údaj závislý na vývoji daňových sazeb. K těmto závěrům účastníka řízení uvádím, že u všech daní (stejně jako např. u regulované části ceny elektřiny a plynu) se jedná o část konečné ceny, jež je proměnlivá v čase. Nic nebrání tomu, aby v závislosti na změně sazby jednotlivých daní účastník řízení své ceníky upravil, aniž by tato změna ceníků měla za následek možnost zákazníka odstoupit od smlouvy. Není mi v tomto ohledu jasné, zvláště když změny v sazbách daně z přidané hodnoty vždy procházejí širokou diskuzí napříč celou společností a jsou dlouho dopředu avizovány, v čem spatřuje účastník řízení neřešitelnost uvedení konečné pevné ceny se započtením všech daní, tedy i daně z přidané hodnoty či daně z elektřiny. Pokud účastník řízení uvádí, že poslední změna sazby daně z přidané hodnoty byla vyhlášena ve Sbírce zákonů pouhé 4 dny před nabytím účinnosti změn, a že nelze po dodavateli spravedlivě požadovat, aby v dostatečném předstihu oznamoval změny ceny elektřiny, vychází jeho argumentace nejspíš z mylného výkladu ust. § 11a odst. 3 energetického zákona. Jak bylo uvedeno již výše, toto ustanovení (včetně povinnosti oznamovat změny ceny elektřiny) se vztahuje pouze na změnu ceny za silovou elektřinu, a nikoliv za regulovanou část ceny elektřiny či na daně vztažené k dodávce elektřiny. To nicméně nevylučuje, aby dodavatel změnil hodnotu daně z přidané hodnoty či daň z elektřiny ve svých cenících. Ostatně i účastník řízení daň z přidané hodnoty ve svých cenících (mimo ceníky u produktových řad Měsíc a Kvartál) uváděl, to však nic nemění na tom, že neuváděl ceny konečné, tedy ceny včetně všech daní, cel a poplatků. Co se týče účastníkovy námitky, že ani Energetický regulační úřad ve svém cenovém rozhodnutí neuvádí ceny včetně daně z přidané hodnoty, Energetický regulační úřad není daňovým subjektem ve smyslu zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, není ani subjektem, na který by dopadaly povinnosti podle ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách, není proto zřejmé, z čeho účastník řízení vyvozuje to, že by Energetický regulační úřad měl povinnost ve svých cenících uvádět cenu včetně daně z přidané hodnoty, resp. vyvozoval, že pokud Energetický regulační úřad neuvádí ceny včetně daně z přidané hodnoty, nemá tuto povinnost ani účastník řízení. Ani tato námitka tak není důvodná.

Nelze rovněž souhlasit s tvrzením účastníka řízení, že pro zákazníka je nejpřehlednější a nejvýhodnější, pokud se porovnávají pouze ceny silové elektřiny či ceny za odebraný plyn.

Právem chráněným zájmem je v daném případě náležitá informovanost spotřebitelů o ceně, jako jedna z podmínek otevřené a spravedlivé hospodářské soutěže v energetických odvětvích a účinné ochrany spotřebitele, který podle získaných informací k ceně zboží může aktivně ovlivňovat své jednání při volbě dodavatele elektřiny nebo plynu. Tento právní zájem byl porušen, neboť ceníky neobsahovaly úplnou cenu energetických komodit a nebyly tak spolehlivým podkladem pro rozhodování zákazníků o nejvhodnějším dodavateli, neboť byly uváděny ceny nižší, než jsou ceny konečné (ceny neobsahující některé své položky, jsou vždy cenami nižšími). V tomto ohledu je třeba si uvědomit, že běžný spotřebitel nezná strukturu konečných cen v energetice a nedokáže si uvědomit, že celková cena uváděná v cenících, které nevyhovují dikci § 13 odst. 2, ve svém důsledku není cenou konečnou.

Co se týče nepřiměřenosti výše uložené pokuty, ztotožňuji se s postupem správního orgánu prvního stupně při uložení této pokuty. Správní orgán prvního stupně přihlédl ke všem okolnostem, ke kterým přihlédnout měl a pokutu nastavil ve správné výši. Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlížel ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení, dále pak přihlížel k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán, a rovněž přihlédl i k osobě pachatele. Za správní delikt podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách lze uložit pokutu až do výše 1 000 000 Kč, přičemž pokuta byla udělena v dolním pásmu zákonné sazby (a to ve výši 6 % zákonné sazby). Výše pokuty vyhovuje spáchanému deliktu i ve vztahu k dosavadní rozhodovací praxi Energetického regulačního úřadu. Vzhledem k osobě účastníka řízení nelze považovat tuto pokutu za likvidační.

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 89 odst. 2 správního řádu jsem tedy jako odvolací správní orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy. Napadené rozhodnutí rovněž splňuje požadavky kladené § 68 správního řádu na obsah správního rozhodnutí. Podle § 68 odst. 3 byly uvedeny důvody výroku, podklady pro jeho vydání a úvahy Energetického regulačního úřadu, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů. Jelikož není dán žádný důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, zamítla jsem rozklad účastníka řízení a napadené rozhodnutí potvrdila.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 4 správního řádu nelze dále odvolat.

- Otisk úředního razítka -

Ing. Alena Vitásková, v. r.
předsedkyně Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

ČEZ Prodej, s.r.o.